

ВІДПОВІДНІСТЬ ЗМІН В ПОРЯДКУ ВИЗНАЧЕННЯ СПОСОБІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПОЗОВУ В УМОВАХ ДІЇ ОСОБЛИВОГО ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ СТАНДАРТАМ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА

Юрков Едуард Олегович

*суддя Дніпропетровського окружного адміністративного суду
м. Дніпро, Україна*

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності об'єктів критичної інфраструктури під час дії воєнного стану» від 22.05.2024 № 3723–ІХ було внесено зміни до чинного нормативно-правового регулювання процесуального порядку розгляду правових спорів. Так, зміни стосуються положень таких актів, як Господарський процесуальний кодекс України, Цивільний процесуальний кодекс України, Кодекс України з процедур банкрутства та Кодекс адміністративного судочинства України.

Проект Закону про внесення змін до статті 8 Закону України «Про критичну інфраструктуру» (щодо врегулювання спорів, предметом яких є право власності держави на об'єкти критичної інфраструктури, що перебувають у державній власності) було внесено до Верховної Ради України ще у грудні 2022 року. Суб'єкти законодавчої ініціативи пояснювали необхідність внесення відповідних змін потребою у врегулюванні цих питань, яка є нагальною в умовах існуючого на сьогодні правового режиму воєнного стану та певного визначеного періоду з дня його припинення чи скасування [1].

Законом № 3723–ІХ було, зокрема, статтю 151 Кодексу адміністративного судочинства України доповнено частиною восьмою такого змісту: «Не допускається забезпечення позову шляхом зупинення дії рішень про примусове відчуження майна під час дії воєнного стану, прийнятих відповідно до Закону України «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану» [1].

В контексті реалізації принципів адміністративного судочинства може виникнути питання співвідношення дії принципу на апеляційне оскарження, який може розглядатися як елемент більш загального принципу забезпечення права на апеляційний перегляд справи, та реальної суспільно-правової потреби у примусовому відчуженні майна в умовах дій особливого правового режиму. З одного боку, реалізація

даного способу забезпечення позову як гарантії майбутнього виконання рішення суду в разі задоволення позовних вимог та вжиття заходів щодо охорони інтересів позивача від можливих недобросовісних дій з боку відповідача [3] дозволяє досягти загальної мети адміністративного судочинства – справедливого, неупередженого та своєчасного вирішення судом спорів у сфері публічно-правових відносин з метою ефективного захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб від порушень з боку суб'єктів владних повноважень, проте з іншого – внесені зміни є міжгалузевими і стосуються охорони правового статусу майна учасників спору, а також національних інтересів [4].

Однозначний висновок, який можна зробити, проаналізувавши зазначені нововведення в законодавчу площину регулювання адміністративного судочинства України, полягає у тому, що держава продовжує створювати умови, за яких дотримання прав, свобод та інтересів приватних суб'єктів стає найбільш можливим та відповідає потребам часу. З іншого боку, не виключається спірний момент правильності співвідношення рівня потреби у захисті прав, свобод та інтересів приватних осіб та захисту національних інтересів, що потребує додаткового вивчення та дослідження в науково-практичних колах.

Література:

1. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення зміни до статті 8 Закону України «Про критичну інфраструктуру» (щодо врегулювання спорів, предметом яких є право власності держави на об'єкти критичної інфраструктури, що перебувають у державній власності) № 8316 від 28.12.2022. *Верховна Рада України. Законопроекти:* вебсайт. URL: <https://itd.rada.gov.ua/b727b446-5c17-4a80-b3c2-a2351b9c164b>

2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності об'єктів критичної інфраструктури під час дії воєнного стану : Закон України від 22.05.2024 № 3723-IX. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2024. № 31. Ст. 228.

3. Забезпечення позову в адміністративному судочинстві - роз'яснює 7ААС. Судова влада України: вебсайт. URL: <https://court.gov.ua/press/news/1163449/>

4. Кодекс адміністративного судочинства України. Закон України : від 06.07.2005 № 2747-IV. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2005. № 35–36. № 37. Ст. 446.